

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

“Təsdiq edirəm”

Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə
nəzarətkar vəzifəsini icra edən:

dos.Z.İ.Məmmədov
“ ” “ ” 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050706”Meşəçilik”

Fakultə: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: “Aqrar elmlər”

Fənnin adı:S/f (Milli parklar) (Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin Elmi Şurasının qərarı ilə nəşrinə icazə verilmişdir. (11 sentyabr,2017-ci il. protokol EŞ№ 1/2)

I.Fənn haqqında məlumat:

Kodu: İPFS-B07

Tədris ili: II(2024-2025).Semestr: IV

Tədris forması:Əyani.

Tədris dili:Azərbaycan

Tədris yükü (saat):Cəmi:150 saat. Auditoriya saati 45 saat.(30 saat müh.-15 saat.lab.).

AKTS üzrə kredit: 5

Auditoriya N: 313.

II.Müəllim haqqında məlumat:Adı,soyadı,dərəcəsi:b.m.Tağıyev Niyaz Tarverdi oğlu

Kafedranın ünvanı: Lənkəran Dövlət Universiteti

Məsləhət saati: 14.00

E-mail ünvanı: niyaztagyev@yandex.com

III.Tövsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

- 1.Azərbaycan Respublikasının Turizim haqqında qanun. Bakı-1999
- 2.Azərbaycan turist atlası. Bakı Kartoqrafiya fabriki. Bakı-2008s
- 3.Azərbaycan Respublikasının ekoloji atlası.Bakı Kartoqrafiya fabriki. Bakı-2009 156
- 4.Əliyev.C., Əkpərov.Z, Məmmədov.A. Bioloji müxtəliflik Bakı Elm-2008
- 5.Əliyev. H. Ə. Həsənov X.N. Təbiətin keşiyində. Bakı "Marif"1993.310 s.
- 6.Əliyev H.Ə. , Axondov N.H. Meşə sərvətdir. Bakı , "Elm"-1982. 56 s
- 7.Əmirov F.Ə. Azərbaycan respublikasının meşələri və meşə təsərrüfatı.
"Azərbaycan" nəşr. Bakı -1997. 187 s. Mahmudov. Y . Səhiyyəhəlar Azərbaycana
gəlir . Bakı -1986
- 8.Məmmədov C.A. , Soltanova H.B. Rəhimov S.H. beynəlxalq turizim coğrafiyası.
Bakı -2002.
9. Məmmədovc.A., Rəhimov S. H. Turizmin termin və anlayışlarının izahlı ensiklo-
Pedik lüğəti. Bakı, " Mütərəccim" -2003.

VI. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədrisi vacib deyil.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi:Milli parklar fənnini maddi varlığın ərazi formaları olmaqla insan cəmiyyətinin, onun təbii təkrar istehsalının əsasını təşkil edir.Təbii Milli park,Qoruq və yasaqlıq ekalogiyası biosferin səthində onun üst qatında yaranmaqla forma və məzmunun müxtəlifliyini əks etdirir Cəmiyyətin formalaşması,həyatın idarə edilməsi Milli park, Qoruq və yasaqlıq ekalogiyasında səmərəli istifadə edilməsindən çox aslıdır .Milli park,Qoruq və yasaqlıq tiplərə ayrılmaqla dünya miqyasında mürəkkəbliyi ,rəngarəngliyi ilə seçilir.Geokimyəvi ,geofiziki,bioloji xüsusiyyətlərə malik olmaqla dinamikliyi ilə də fərqlənir. Başlıca mürəkkəblik ondan ibarətdir

ki, Qoruq və yasaqlıq ekologiyasında yeri sferalarının və atmosferin xassələrinin əlamətləri təzahür olunur. Azərbaycanı turizmin inkişafı ilə əlaqədar olaraq rekreasiya Qoruq və yasaqlıq ekologiyasının optimallaşdırılmasına ehtiyac vardır. Bu məqsədlə respublikada milli parkların yaradılmasına xüsusi ehtiyac vardır. Qoruq və yasaqlıq ekologiyası qoruqlar vasitəsilə konservasiyasında üstünlük verməklə bildirir ki, Azərbaycanın dağ-meşə Qoruq və yasaqlıq ekologiyasının 7,3%-i, dağ-çəmən, Qoruq və yasaqlıq ekologiyasının 2%-i qoruqlar vasitəsilə mühafizə edilir. Milli parklar vasitəsi ilə Qoruq və yasaqlıq ekologiyasının mühafizəsi məsələləri dəxususi maraq doğurur. Qəbul edilmiş belə bir ideyaya əsaslanır ki, insanlar təbiətin qoynunda istirahət etməklə, onun Bioloji estetik mahiyyətini duyaraq mühafizə etmək zərurətini dərk edir. Qoruq və yasaqlıq ekologiyasının ekologiyası fənin tədrisində əsas məqsəd təbii qoruq və yasaqlıq ekologiyasının ekoloji vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və onların yaxşılaşdırması yollarının elmi və elmi metodika əsalarının öyrənilməsindən ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq meyarları nəzərə alınır.

biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

91-100 bal	əla	A
81-90 bal	Çox yaxşı	B
71-80 bal	Yaxşı	C
61-70 bal	Kafi	D
51-60 bal	qənaətbəxş	E
51-baladan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Lənkəran Dövlət Universitetinin əsasnaməsində nəzərdə tutulan universitetin daxili nizam qaydalarına əməl etməyən tələbələr haqqında müvafiq tədbirlər görülür.

X.Təqvim – Mövzu planı.Yükün semestrlərə görə bölgüsü 30 saat müəhazirə, 30 saat laboratoriya.

№	Keçirilən müəhazirə mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
1	2	3	4
1	Mövzu 1.Azərbaycan Respublikasının milli parkları və onların yaradılmasının əsas məqsədləri. Plan: 1.Milli parkların əsas vəzifəsi. 2.Milli parkların zonalaşdırması.	2	
2	Mövzu 2 . Azərbaycan Respublikasının Milli parkları haqqında əsasnamənin ümumi müddəaları. Plan: 1.Əsasnamənin ümumi müddəaları. 2..Milli Parkın yaradılmasına məqsədləri. 3.Milli Parkın elmi tədqiqat fəaliyyəti.	2	
3	Mövzu 3. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli Parkı. Plan: 1.Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkı. 2. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkının florası. 3. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkının faunası 4 Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkının relyefi.	2	
4	Mövzu 4. Abşeron Milli Parkları. Plan: 1.Abşeron Milli parkı. 2.Abşeron Milli parkının flora və faunası. 3.Abşeron Milli parkının relyefi.	2	
5	Mövzu5.Hirkan Milli parkı. Plan: 1.Hirkan Milli parkının flora və faunası. 2.Hirkan Milli parkının relyefi.	2	
6	Mövzu:6.Şirvan Milli parkı. Plan: 1.Şirvan Milli parkının flora və faunası. 2.Şirvan Milli parkın relyefi.	2	
7	Mövzu:7.Ağ-Göl Milli parkı. Plan: 1.Ağ-Göl Milli parkının flora və faunası. 2.Ağ-Göl Milli parkının relyefi.	2	
8	Mövzu:8.Altıağac Milli parkı. Pan: 1.Altıağac Milli parkının flora və faunası. 2.Altıağac Milli parkının relyefi.	2	
9	Mövzu:9.Göy-Göl Milli parkı. Plan: 1.Göy-Göl Milli parkının flora və faunası. 2.Göy-Göl Milli parkının relyefi.	2	
10	Mövzu:10.Şahdağ Milli parkı. Plan: 1.Şahdağ Milli parkının flora və faunası. 2.Şahdağ Milli parkının relyefi.	2	
11	Mövzu:11.Qızılağac və Yalama-Samur Milli parkları. Plan:	2	

	1.Qızılağac Milli parkının flora və faunası. 2.Qızılağac Milli parkının reyefi.		
12	Mövzu:12. Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri Haqqında anlayış. Plan: 1.Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında anlayış..	2	
13	Mövzu:13. Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri üzərində mülkiyyət. Plan: 1.Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri üzərində mülkiyyət.	2	
14	Mövzu:14.Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında qanunvericilik. Plan: 1.Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin istifadəsi və icarəsi.	2	
15	Mövzu:15.Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin və obyektlərinin maliyyələşdirilmə mənbələri. Plan: 1.Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin və obyektlərinin maliyyələşdirilmə mənbələri.	2	
	cəmi	30	

Laboratoriya məşğələsi

S/S	Məşğələnin mövzuları	saat	Tarix
1.	Mövzu 1.Azərbaycan Respublikasının milli Parkları və onların yaradılmasının xüsusiyyətlərinin cədvəllərdə işlənməsi.	2	
2.	Mövzu 2.Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur, Milli parkının xüsusiyyətlərini cədvəldə işlənməsi.	2	
3.	Mövzu 3. Abşeron Milli Parkının xüsusiyyətlərinin cədvəllərdə işlənməsi	2	
4.	Mövzu 4 Hirkan Milli parkının xüsusiyyətlərinin cədvəllərdə işlənməsi	2	
5.	Mövzu 5 Şirvan Milli parkının xüsusiyyətlərinin cədvəllərdə işlənməsi	2.	
6	Mövzu:6.Samur-Yaylana Milli parkının xüsusiyyətlərinin cədvəllərdə işlənməsi	2	
7	Mövzu:7.Ağ-Göl Milli parkının xüsusiyyətlərinin cədvəllərdə işlənməsi	2	
8	Mövzu:8.Altıağac Milli parkının xüsusiyyətlərinin cədvəllərdə işlənməsi	1	
	Cəmi:	15	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Tələbələr Milli parklar fənnini öyrənməklə səciyyəvi və nadir təbiət komplekslərini və obyektlərini təbii vəziyyətində qoruyub saxlamaq,təbiət proseslərinin və hadisələrinin gedişini öyrənməklə burada gedən elmi tədbirlərini və s. kimi biliklərə yiyələnmiş olurlar. Eyni zamanda aşağıdakı məlumatları da əldə etmiş olurlar:

XII.Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Milli parklar elminin inkişafının aktual istiqamət və problemləri

- Milli parklar elminin digər elmlərin öyrənilməsində yeri, rolu və mövqeyi
- Milli parklar elmi fənnin digər elmlərlə qarşılıqlı əlaqəsi.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollektiv sualları.

I-ci kollektiv

1. Azərbaycan Respublikasının milli parkları.
2. Milli parkların əsas vəzifəsi və zonalaşdırması.
3. Azərbaycan Respublikasının Milli parkları haqqında əsasnamənin ümumi müddəaları.
4. Milli Parkın yaradılmasına məqsədləri.
5. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli Parkı.
6. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkının florası və faunası.
7. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkının relyefi.
8. Abşeron Milli Parkı.
9. Abşeron Milli parkının florası.
10. Abşeron Milli parkının faunası.

II-ci kollektiv

1. Hirkan Milli parkı.
2. Hirkan Milli parkının flora və faunası.
3. Şirvan Milli parkı
4. Şirvan Milli parkının flora və faunası.
5. Ağ-Göl Milli parkı.
6. Ağ-Göl Milli parkının flora və faunası.
7. Altıağac Milli parkı.
8. Altıağac Milli parkının flora və faunası.
9. Göy-Göl Milli parkı.
10. Göy-Göl Milli parkının flora və faunası.

XV. Fənn üzrə imtahan sualları:

I blok

1. Azərbaycan Respublikasının milli parkları.
2. Milli parkların əsas vəzifəsi.
3. Milli parkların zonalaşdırması.
4. Azərbaycan Respublikasının Milli parkları haqqında əsasnamənin ümumi müddəaları.
5. Milli Parkın yaradılmasına məqsədləri.
6. Milli Parkın elmi tədqiqat fəaliyyəti
7. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli Parkı.
8. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkının coğrafi mövqeyi.

II blok

9. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkının florası.
10. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkının faunası
11. Akademik H.Əliyev adına Zəngəzur Milli parkının relyefi.
12. Abşeron Milli Parkı.
13. Abşeron Milli parkının florası.
14. Abşeron Milli parkının faunası.
15. Abşeron Milli parkının relyefi.
16. Hirkan Milli parkı.
17. Hirkan Milli parkının flora və faunası.
18. Hirkan Milli parkının relyefi.

III blok

- 19.Şirvan Milli parkı.
- 20.Şirvan Milli parkının flora və faunası.
- 21.Şirvan Milli parkın relyefi.
- 22.Ağ-Göl Milli parkı.
- 23.Ağ-Göl Milli parkının flora və faunası.
- 24.Ağ-Göl Milli parkının relyefi.
- 25.Altıağac Milli parkı.
- 26.Altıağac Milli parkının flora və faunası.
- 27.Altıağac Milli parkının relyefi.

IV blok

- 28.Göy-Göl Milli parkı.
- 29.Göy-Göl Milli parkının flora və faunası.
- 30.Göy-Göl Milli parkının relyefi.
- 31.Şahdağ Milli parkı.
- 32.Şahdağ Milli parkının flora və faunası.
- 33.Şahdağ Milli parkının relyefi.
- 34.Qızılağac Milli parkı.
- 35.Qızılağac Milli parkının flora və faunası.
- 36.Qızılağac Milli parkının relyefi.

V blok

- 37.Samur-Yayıllama Milli parkı.
- 38.Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında anlayış.
- 39.Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri üzərində mülkiyyət.
- 40.Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin istifadəsi və icarəsi.
- 41.Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin və obyektlərinin maliyyələşdirilmə mənbələri.
- 42.Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərindən və obyektlərindən istifadə.
- 43.Xüsusi mühafizə olunan ərazilərinin və obyektlərinin kateqoriyaları.
- 44.Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin və obyektlərinin mühafizəsinə,qorunması,istifadəsinə dövlət nəzarəti.

“S/f (Milli parklar)” fənninin sillabusu 050706 - “Meşəçilik” ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

«Aqrar elmləri» kafedrasının 12.02.2025-ci il tarixli 6 sayılı iclas protokolunun qərarı ilə təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

b.m.N.T.Tağıyev

Kafedra müdiri:

dos. İ.C.Kərimov